

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 22 marca 1958 r.

w sprawie niektórych orzeczeń wydawanych przez zakłady społeczne służby zdrowia.

Na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie dotyczy orzekania przez zakłady społeczne służby zdrowia:

- 1) o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby,
- 2) o stanie zdrowia w postępowaniu o przedłużenie okresu zasiłkowego,
- 3) o potrzebie izolacji w razie choroby zakaźnej,
- 4) o potrzebie opieki domowej nad chorym członkiem rodziny,
- 5) o potrzebie powstrzymania się od pracy w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej bądź o potrzebie zmiany rodzaju i warunków pracy,
- 6) w związku z ciążą i porodem.

2. Przepisy rozporządzenia dotyczące szpitali stosuje się odpowiednio do sanatoriów, klinik, działów leczniczych Instytutów naukowych oraz oddziałów chorych leżących w przychodniach i stacjach pogotowia ratunkowego, a przepisy dotyczące przychodni — do ośrodków zdrowia.

§ 2. Orzeczenia określone w § 1 ust. 1 wydają zakłady społeczne służby zdrowia obowiązane do udzielania pomocy leczniczej osobie, której orzeczenie dotyczy.

§ 3. W zakładach społecznych służby zdrowia orzekają stosownie do dalszych przepisów rozporządzenia:

- 1) lekarze i lekarze dentyści, udzielający świadczeń leczniczo-zapobiegawczych,

- 2) lekarze-kierownicy przychodni i ośrodków zdrowia,
- 3) komisje lekarskie.

§ 4. Ponadto na podstawie upoważnienia organu służby zdrowia prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej mogą orzekać:

- 1) starsi felczerzy i felczerzy udzielający świadczeń leczniczo-zapobiegawczych oraz
- 2) położne przychodni w zakresie ustalania daty odbytego porodu.

§ 5. 1. Komisje lekarskie składają się z dwóch lekarzy i działają w szpitalach oraz w niektórych przychodniach.

2. W skład komisji lekarskiej w szpitalu wchodzi dyrektor szpitala lub lekarz przez niego wyznaczony oraz lekarz, pod którego opieką chory się znajduje.

3. Organy służby zdrowia prezydiów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych powołują komisje lekarskie w przychodniach oraz określają ich właściwość miejscową.

4. Komisja lekarska w przychodni może wzywać na swoje posiedzenia lekarza (lekarza dentystę, starszego felczera lub felczera) leczącego osobę, której orzeczenie dotyczy.

§ 6. 1. Orzeczenie powinno być oparte na wynikach bezpośredniego badania stanu zdrowia i sporządzone na karcie choroby (historii choroby).

2. Orzeczenie przychodni powinno zawierać:

- 1) wywiad chorobowy, dane o dotychczasowym leczeniu i o przerwach w pracy spowodowanych tą samą chorobą,

- 2) wyniki badania oraz wyniki dodatkowych badań rozpoznawczych,
- 3) rozpoznanie choroby oraz jej numer statystyczny,
- 4) zastosowane leczenie oraz udzielone choremu wskazówki lecznicze,
- 5) okres niezdolności (ograniczonej zdolności) do pracy w razie jej stwierdzenia,
- 6) uzasadnienie,
- 7) podpisy osób wydających orzeczenie.

3. Orzeczenie szpitala powinno zawierać dane wymienione w ust. 2 pkt 5—7.

4. Komisja lekarska w przychodni:

- 1) zleca lekarzowi będącemu jej członkiem badanie obłożnie chorego przebywającego w domu,
- 2) może w drodze wyjątku zaniechać badania obłożnie chorego przebywającego w domu i wydać orzeczenie zaoczne, jeżeli przedłożona dokumentacja lekarska jest wyczerpująca i nie budzi wątpliwości.

§ 7. 1. Czasową niezdolność do pracy orzeka się na okres od dnia badania.

2. Okres poprzedzający dzień badania może być objęty orzeczeniem tylko wtedy, gdy stan zdrowia w tym okresie nie budzi wątpliwości oraz gdy zostało stwierdzone, że mimo zgłoszenia choroby we właściwym czasie do zakładu społecznego służby zdrowia — nie udzielił on pomocy.

§ 8. Na podstawie orzeczenia zakład społeczny służby zdrowia wydaje osobie zainteresowanej zaświadczenie według wzoru ustalonego przez Ministra Zdrowia w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

§ 9. 1. O czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby orzekają w przychodni:

- 1) lekarze w przypadkach wszelkich chorób — na okres do 10 dni,
- 2) lekarze uznani za specjalistów w przypadkach chorób z zakresu ich specjalności — na okres do 15 dni,
- 3) lekarze dentyści — na okres do 7 dni,
- 4) starsi felczerzy i felczerzy — w granicach okresu ustalonego przez wydział zdrowia (zarząd służby zdrowia) prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej — nie dłuższego jednak niż 7 dni.

2. Orzeczenia wydaje się jednorazowo lub kilkakrotnie na okresy nie dłuższe łącznie niż ustalone w ust. 1.

3. Okres niezdolności jednorazowo orzeczony przez lekarza dentystę lub starszego felczera bądź felczera nie może przekraczać 3 dni.

§ 10. Lekarze (lekarze dentyści, starsi felczerzy, felczerzy), którzy podejmują leczenie chorego uznanego bezpośrednio przedtem za czasowo niezdolnego do pracy, mogą orzec dalszą niezdolność do pracy tego chorego na czas nie dłuższy niż stanowiący uzupełnienie okresów przewidzianych w § 9 ust. 1.

§ 11. 1. Na wniosek lekarza (lekarza dentysty, starszego felczera, felczera) okres czasowej niezdolności do pracy może przedłużyć:

- 1) po upływie okresów określonych w § 9:
  - a) lekarz-kierownik ośrodka zdrowia — na okres nie dłuższy niż 15 dni,
  - b) lekarz-kierownik przychodni — na okres nie dłuższy niż 30 dni;
- 2) po upływie okresów, o których mowa w ust. 1 — komisja lekarska w przychodni na okres każdorazowo nie dłuższy niż 30 dni.

2. W razie wydania orzeczenia przez lekarza-kierownika przychodni, lekarza-kierownika ośrodka zdrowia lub komisję lekarską, okres czasowej niezdolności do pracy może przedłużyć tylko komisja lekarska w przychodni.

3. Lekarz-kierownik przychodni i lekarz-kierownik ośrodka zdrowia mogą za zgodą organu służby zdrowia

prezydium właściwej rady narodowej przekazać swoje uprawnienia do orzekania innemu lekarzowi zatrudnionemu w tym zakładzie.

§ 12. 1. Lekarz (lekarz dentysta, starszy felczer, felczer) kieruje osobę zainteresowaną:

- 1) do kierownika przychodni, jeżeli:
  - a) zachodzi konieczność przedłużenia okresu niezdolności do pracy orzeczonego w myśl § 9,
  - b) zachodzi wątpliwość co do uznania danej osoby za niezdolną do pracy albo
  - c) osoba zainteresowana nie zgodzi się z uznaniem jej za zdolną do pracy,
- 2) do komisji lekarskiej w przychodni, jeżeli zachodzi konieczność przedłużenia okresu niezdolności do pracy po upływie okresu przewidzianego w § 11 ust. 1 pkt 1 lub 2.

2. Kierownik przychodni kieruje osobę zainteresowaną do komisji lekarskiej, jeżeli ma wątpliwości co do uznania jej za niezdolną do pracy.

3. Komisja lekarska w przychodni może skierować osobę zainteresowaną do szpitala w celu obserwacji i wydania orzeczenia, jeżeli wątpliwości co do uznania tej osoby za niezdolną do pracy nie mogą być rozstrzygnięte w drodze badania ambulatoryjnego.

4. Skierowania, o których mowa w ust. 1—3, powinny mieć formę uzasadnionego wniosku sporządzonego na karcie choroby z załączeniem wyników ewentualnych badań pomocniczych.

5. Lekarz (lekarz dentysta, starszy felczer lub felczer), lekarz-kierownik przychodni, lekarz-kierownik ośrodka zdrowia powinien w uzasadnieniu wniosku wypowiedzieć się, czy osoba zainteresowana ze względu na stan swego zdrowia może stawić się na badanie.

§ 13. 1. W szpitalach o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby orzekają ordynatorzy oddziałów na wniosek lekarza bezpośrednio opiekującego się chorym:

- 1) na okres pobytu w szpitalu oraz
- 2) na okres po wypisaniu ze szpitala, nie dłuższy jednak niż 15 dni.

2. Jeżeli ordynator oddziału uzna, że okres wymieniony w ust. 1 pkt 2 jest niewystarczający, kieruje chorego na komisję lekarską w szpitalu, która może orzec o niezdolności do pracy na okres nie dłuższy niż 30 dni.

§ 14. 1. O czasowej niezdolności do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania orzeka na okres do 4 dni lekarz (starszy felczer, felczer) stacji pogotowia ratunkowego lub lekarz szpitala pełniący ostry dyżur.

2. O przedłużeniu okresu orzeczonego w myśl ust. 1 orzeka zakład podejmujący dalsze leczenie.

§ 15. Orzeczenie o stanie zdrowia w postępowaniu o przedłużenie okresu zasiłków przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa wydaje komisja lekarska w przychodni na wniosek lekarza leczącego.

§ 16. 1. O potrzebie zapewnienia opieki domowej dla członka rodziny z powodu obłożnej choroby lub porodu odbytego w domu orzeka lekarz (starszy felczer, felczer) przychodni na okres przewidziany w § 9 ust. 1.

2. Jeżeli stan zdrowia chorego wymaga leczenia szpitalnego, orzeczenie o potrzebie opieki domowej wydaje się na okres nie dłuższy niż 3 dni; w razie stwierdzenia przez szpital niemożności przyjęcia chorego z powodu braku miejsc okres ten może być przedłużony przy odpowiednim zastosowaniu przepisów §§ 9—11.

3. Nie wydaje się orzeczenia o przedłużeniu, jeżeli chorego albo rodzice chorego dziecka nie zgadzają się na umieszczenie chorego w szpitalu.

4. W razie porodu prawidłowego wydaje się orzeczenie o potrzebie opieki domowej na okres nie przekraczający 10 dni.

5. Nie orzeka się o potrzebie zapewnienia opieki nad chronicznie chorymi.

§ 17. O potrzebie izolacji (odosobnienia) zakaźnie chorych oraz osób pozostających w kontakcie z takimi chorymi orzeka:

- 1) lekarz (starszy felczer, felczer) przychodni właściwej ze względu na miejsce zamieszkania tych osób w razie podejrzenia o chorobę zakaźną — na okres do 3 dni,
- 2) kierownik przychodni bądź lekarz sanitarny przychodni na wniosek lekarza (starszego felczera, felczera) leczącego w razie rozpoznania choroby zakaźnej — na okres ustalony w przepisach przeciwepidemicznych.

§ 18. 1. O potrzebie czasowego powstrzymania się od pracy w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej bądź o potrzebie zmiany zatrudnienia i warunków pracy orzeka lekarz:

- 1) przychodni przy zakładzie pracy, w którym pracownik jest zatrudniony, albo
- 2) poradni higieny pracy przychodni właściwej ze względu na siedzibę zakładu pracy, jeżeli przychodnia określona w pkt 1 nie została zorganizowana, albo
- 3) przychodni właściwej ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika, jeżeli przychodnia (poradnia) określona w pkt 1 i 2 nie została zorganizowana.

2. Przepisy §§ 9—11 stosuje się odpowiednio; w tym samym przypadku chorobowym nie orzeka się o czasowym ograniczeniu zdolności do pracy na okres dłuższy niż 90 dni.

§ 19. 1. Kobiecie ciężarnej ubiegającej się o przyznanie przerwy w pracy przed porodem przychodnia wydaje zaświadczenie stwierdzające przewidywaną datę porodu.

2. Przewidywaną datę porodu określa lekarz przychodni stosując odpowiednio przepisy §§ 6 i 8.

§ 20. 1. Kobiecie ubiegającej się o przyznanie przerwy w pracy po porodzie wydaje się zaświadczenie stwierdzające datę odbytego porodu.

2. Do wydania zaświadczenia określonego w ust. 1 jest właściwy:

- 1) ordynator oddziału — w razie odbycia porodu w szpitalu;
- 2) lekarz (położna) przychodni w pozostałych przypadkach.

3. W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, stwierdza się równocześnie okres pobytu kobiety w szpitalu (izbie porodowej).

§ 21. 1. Do zadań kierowników zakładów społecznych służby zdrowia w zakresie nadzoru nad orzecznictwem należy w szczególności:

- 1) udzielanie opinii w sprawie orzecznictwa,
- 2) wykonywanie wyrywkowej kontroli dokumentacji orzeczeń lekarzy (lekarzy dentystów, starszych felczarów, felczarów) oraz instruowanie ich,
- 3) analiza materiałów statystycznych.

2. Kierownik zakładu, w którym działa komisja lekarska, może jej przekazać wykonywanie zadań określonych w ust. 1.

§ 22. Komisje lekarskie w przychodniach sprawują nadzór nad prawidłowością orzeczeń przedstawianych im w celu przedłużenia, a ponadto:

- 1) udzielają opinii w zakresie orzecznictwa,
- 2) instruują i doszkalają lekarzy (lekarzy dentystów, starszych felczarów, felczarów) w zakresie orzecznictwa,
- 3) analizują orzeczenia, przedstawiają swoje wnioski wydziałowi zdrowia (zarządowi służby zdrowia) prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

§ 23. Organy służby zdrowia prezydiów rad narodowych wykonują nadzór nad organizacją orzecznictwa w zakładach społecznych służby zdrowia.

§ 24. 1. Organ służby zdrowia prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, powziawszy wątpliwości co do słuszności wydanego orzeczenia o czasowej utracie lub ograniczeniu zdolności do pracy, może wyznaczyć komisję lekarską w celu powtórnego zbadania osoby, której dotyczy zakwestionowane orzeczenie. W skład tej komisji powinien wchodzić lekarz uznany za specjalistę w dziedzinie medycyny, której dotyczy przypadek choroby będący podstawą zakwestionowanego orzeczenia.

2. Komisja lekarska wyznaczona w myśl ust. 1 w wyniku przeprowadzonego przez siebie badania albo stwierdza, że poprzednie orzeczenie było zasadne i wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami, albo uznaje je za wadliwe i w razie potrzeby wydaje nowe orzeczenie.

3. Z przebiegu posiedzenia komisja sporządza protokół i przesyła go do organu służby zdrowia prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, który w razie uznania uprzednio wydanego orzeczenia za wadliwe za wiadomia o tym właściwy zakład pracy.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia: R. Barański